

51

USTAWA

z dnia 4 września 2008 r.

o zmianie ustawy o dokumentach paszportowych oraz ustawy o opłacie skarbowej

Art. 1. W ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. Nr 143, poz. 1027 oraz z 2008 r. Nr 32, poz. 192) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) zniszczeniu dokumentu paszportowego — należy przez to rozumieć zniszczenie dokumentu w stopniu utrudniającym identyfikację osoby, dla której został sporządzony, lub stwierdzenie autentyczności dokumentu.”;

2) w art. 8 w ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) osobom małoletnim do czasu podjęcia ustawowo określonego obowiązku szkolnego, uczniom i studentom.”;

3) w art. 10:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) zmiany lub konieczności sprostowania danych podlegających wpisowi do paszportu, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1—3, 5 i 9;”;

b) uchyla się ust. 3;

4) po art. 10 dodaje się art. 10a w brzmieniu:

„Art. 10a. 1. Opłatę za wydanie nowego paszportu przed upływem terminu ważności dotychczas posiadanego paszportu podwyższa się o 200 % w stosunku do opłaty za wydanie paszportu obowiązującej wnioskodawcę w dniu złożenia wniosku o nowy paszport, jeżeli paszport został utracony lub zniszczony z przyczyn zawinionych przez jego posiadacza.

2. Przepisów ust. 1 nie stosuje się wobec osób, o których mowa w art. 9 pkt 1, 2 i 4.”;

5) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat za wydanie dokumentu paszportowego, tryb uiszczania tych opłat oraz tryb zwrotu tej opłaty w przypadku wydania decyzji o unieważnieniu dokumentu paszportowego. Rozporządzenie powinno w szczególności uwzględniać zróżnicowaną wysokość opłat w zależności od rodzaju dokumentu paszportowego i terminu ważności paszportu. Opłata za wydanie dokumentu paszportowego powinna uwzględniać koszty produkcji i personalizacji tego dokumentu.”;

6) art. 13—15 otrzymują brzmienie:

„Art. 13. 1. Wniosek o wydanie dokumentu paszportowego składa się osobiście, z wyjątkiem następujących przypadków:

1) wniosek o wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej składają rodzice lub ustanowieni przez sąd opiekunowie albo jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów wraz z pisemną zgodą drugiego z rodziców lub ustanowionego przez sąd opiekuna, poświadczoną za zgodność podpisu przez organ paszportowy lub notariusza;

2) wniosek o wydanie dokumentu paszportowego osobie ubezwłasnowolnionej całkowicie pozostającej pod władzą rodzicielską składają rodzice, a niepozostającej pod władzą rodzicielską składa opiekun ustanowiony przez sąd.

2. Przy składaniu wniosku o wydanie dokumentu paszportowego osobom, o których mowa w ust. 1, jest wymagana obecność osoby małoletniej, która ukończyła 5 lat, oraz osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie.

3. Przy składaniu wniosku o wydanie paszportu małoletniemu, o którym mowa w art. 21 ust. 2, jest wymagana jego obecność.

4. Przy składaniu wniosku o wydanie paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych jest wymagana obecność osoby małoletniej oraz osoby ubezwłasnowolnionej całkowicie.

5. W uzasadnionych przypadkach, gdy w danym państwie nie ma polskiego urzędu konsularnego lub warunki uniemożliwiają lub znacznie utrudniają osobiste złożenie wniosku o wydanie paszportu tymczasowego w urzędzie konsularnym, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie paszportu tymczasowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego złożenia wniosku i osobistego odbioru tego dokumentu.

Art. 14. 1. Na wydanie dokumentu paszportowego osobie małoletniej jest wymagana pisemna zgoda obojga rodziców, których własnoręczność podpisów poświadczą organ paszportowy lub notariusz, chyba że na podstawie orzeczenia sądu jeden z rodziców został pozbawiony władzy rodzicielskiej lub władza ta została ograniczona. W przypadku braku zgodności stanowisk rodziców lub niemożności uzyskania zgody jednego z nich, zgodę na wydanie dokumentu paszportowego zastępuje orzeczenie sądu rodzinnego.

2. Jeżeli uzyskanie zgody jednego z rodziców jest niemożliwe lub znacznie utrudnione, dokument paszportowy za granicą może być wydany za zgodą tylko jednego z rodziców, o ile przemawia za tym dobro małoletniego.
3. W przypadku gdy małoletni przebywa za granicą bez opieki rodziców, paszport tymczasowy może być wydany bez ich zgody.
4. Przepisy ust. 1–3 stosuje się odpowiednio do ustanowionych przez sąd opiekunów małoletniego.

Art. 15. 1. Odbiór dokumentu paszportowego następuje osobiście, z wyjątkiem osoby małoletniej i ubezwłasnowolnionej całkowicie, dla których odbioru dokumentu paszportowego może dokonać jeden z rodziców lub ustanowionych przez sąd opiekunów.

2. W uzasadnionych przypadkach, zwłaszcza w warunkach szczególnie utrudnionego dojazdu do urzędu konsularnego, na wniosek osoby ubiegającej się o wydanie dokumentu paszportowego, konsul może odstąpić od wymogu osobistego odbioru dokumentu paszportowego. W tym przypadku przepisu art. 16 nie stosuje się.”;

7) w art. 18 dodaje się ust. 3 i 4 w brzmieniu:

„3. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom, które ukończyły 13 lat, nie zamieszcza się podpisu posiadacza, jeżeli osoby te z powodu niepełnosprawności nie mogą złożyć podpisu samodzielnie.

4. W dokumentach paszportowych wydawanych osobom, od których pobranie odcisków palców jest fizycznie niemożliwe, nie zamieszcza się obrazu linii papilarnych.”;

8) po art. 18 dodaje się art. 18a w brzmieniu:

„Art. 18a. 1. W przypadku zmiany lub konieczności sprostowania danych zamieszczonych w dokumencie paszportowym, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1–3, 5 i 9, osoba posiadająca ważny dokument paszportowy jest obowiązana wystąpić o jego wymianę niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji administracyjnej lub prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego zmianę albo sporządzenia aktu małżeństwa stwierdzającego zmianę nazwiska, a w przypadku małżeństwa zawartego przed konsulem lub organem zagranicznym — od dnia doręczenia odpisu aktu małżeństwa.

2. W przypadku obywateli polskich przebywających za granicą termin, o którym mowa w ust. 1, wynosi 90 dni.”;

9) w art. 20:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Minister właściwy do spraw wewnętrznych w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw zagranicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) wzory dokumentów paszportowych i wniosków o wydanie dokumentów paszportowych;
- 2) wzory zaświadczeń wydawanych przez funkcjonariuszy Straży Granicznej o zatrzymaniu dokumentu paszportowego oraz o zgłoszeniu utraty dokumentu paszportowego;
- 3) sposób pobierania danych biometrycznych i zamieszczania ich w dokumentach paszportowych;
- 4) dokumenty wymagane do otrzymania dokumentów paszportowych;
- 5) tryb wydawania dokumentów paszportowych, z uwzględnieniem sytuacji, o której mowa w art. 13 ust. 5 i art. 15 ust. 2;
- 6) tryb postępowania funkcjonariuszy Straży Granicznej w przypadku:
 - a) okazania w czasie kontroli granicznej dokumentu paszportowego unieważnionego, nieważnego lub zniszczonego,
 - b) ujawnienia wad lub fałszerstwa w okazanym dokumencie paszportowym,
 - c) zgłoszenia się do kontroli granicznej osoby, która utraciła dokument paszportowy.”,

b) w ust. 3 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) konieczność zatrzymania przez funkcjonariusza Straży Granicznej dokumentu paszportowego, w przypadku gdy dokument ten jest unieważniony, został zgłoszony jako utraczony, zniszczony, zawierający wady lub sfalszowany.”;

10) art. 21–23 otrzymują brzmienie:

„Art. 21. 1. Paszport może być wydany małoletniemu, który ukończył 5 lat.

2. Na żądanie rodziców paszport może być wydany małoletniemu, który nie ukończył 5 lat.

Art. 22. W wyjątkowych sytuacjach dotyczących osoby występującej o paszport, w szczególności uzasadnionych:

- 1) względami ochrony życia i zdrowia tej osoby,
- 2) poważnymi trudnościami w prowadzeniu przez nią działalności humanitarnej,
- 3) posiadaniem w paszporcie wiz lub pieczęci potwierdzających przekraczanie granicy państw lub pobyt na ich terytorium, co uniemożliwia lub znacznie utrudnia wjazd na terytorium innego państwa,

- 4) względami bezpieczeństwa państwa — po uprawdopodobnieniu tych okoliczności, tej samej osobie można wydać drugi paszport, z tym że okres jego ważności wynosi 2 lata od daty jego wydania.

Art. 23. 1. Paszport tymczasowy wydaje się:

- 1) małoletnim, którzy nie ukończyli 5 lat;
- 2) osobom przebywającym za granicą, na czas oczekiwania przez nie na doręczenie paszportu sporządzonego w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) osobom przebywającym czasowo w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, na powrót do miejsca stałego pobytu;
- 4) osobom przebywającym w Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą, w udokumentowanych nagłych przypadkach związanych z chorobą lub potrzebem członka rodziny.

2. Dopuszcza się możliwość wydania paszportu tymczasowego z urzędu osobom przebywającym za granicą, które nie posiadają dokumentu paszportowego, jeżeli przemawiają za tym ważne okoliczności.

11) w art. 24 uchyla się ust. 2—4;

12) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. 1. Uprawnionymi do otrzymania paszportu dyplomatycznego są:

- 1) Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) Marszałek i wicemarszałkowie Sejmu;
- 3) Marszałek i wicemarszałkowie Senatu;
- 4) Prezes i wiceprezesi Rady Ministrów;
- 5) ministrowie, sekretarze i podsekretarze stanu;
- 6) posłowie i senatorowie;
- 7) posłowie do Parlamentu Europejskiego wybrani w Rzeczypospolitej Polskiej;
- 8) Prezes, Wiceprezes i sędziowie Trybunału Konstytucyjnego;
- 9) Pierwszy Prezes i Prezesi Sądu Najwyższego;
- 10) Prezes i wiceprezesi Naczelnego Sądu Administracyjnego.

2. Paszporty dyplomatyczne otrzymują także małżonkowie osób wymienionych w ust. 1 pkt 1—5 i 8—10, jeżeli towarzyszą im w podróży służbowej poza granicami kraju.”;

13) w art. 29 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ograniczenia, o którym mowa w ust. 1, nie stosuje się do osób wymienionych w art. 27 ust. 1 i 2 oraz w art. 28 ust. 1 i 2, jeżeli zostały wyznaczone do pełnienia funkcji lub zajmowania stanowiska poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, oraz osób wymienionych w art. 27 ust. 4.”;

14) w art. 31 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, określi, w drodze rozporządzenia, tryb i miejsce przechowywania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Rozporządzenie powinno uwzględniać zwyczaje międzynarodowe oraz potrzebę szczególnej ochrony paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych przed zgubieniem.”;

15) w art. 32 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Paszport wydany małoletniemu, o którym mowa w art. 21 ust. 2, jest ważny przez okres 12 miesięcy od daty jego wydania.”;

16) w art. 36 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba, która utraciła dokument paszportowy lub której dokument paszportowy uległ zniszczeniu, jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym organ paszportowy, który dokument wydał lub organ paszportowy właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby.”;

17) art. 37 otrzymuje brzmienie:

„Art. 37. 1. Dokument paszportowy traci ważność:

- 1) z dniem zawiadomienia o jego utracie, zniszczeniu lub znalezieniu;
- 2) z dniem podjęcia przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej postanowienia o wyrażeniu zgody na rzeczenie się obywatelstwa polskiego przez posiadacza dokumentu paszportowego;
- 3) z dniem śmierci jego posiadacza;
- 4) po upływie 60 dni od dnia doręczenia ostatecznej decyzji administracyjnej lub prawomocnego orzeczenia sądu stwierdzającego zmianę danych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1—3, 5 i 9, albo sporządzenia aktu małżeństwa stwierdzającego zmianę nazwiska, a w przypadku małżeństwa zawartego przed konsulem lub organem zagranicznym — od dnia doręczenia odpisu aktu małżeństwa.

2. W przypadku obywateli polskich przebywających za granicą termin, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, wynosi 4 miesiące.”;

18) w art. 38:

- a) w ust. 1 uchyla się pkt 3,
- b) uchyla się ust. 2;

19) w art. 39 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Unieważnienie i odmowa wydania dokumentu paszportowego następuje w drodze decyzji administracyjnej.”;

20) art. 40 i 41 otrzymują brzmienie:

„Art. 40. 1. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w art. 38 ust. 1 pkt 1 i 2 i ust. 3, przysługuje zwrot opłaty paszportowej za każdy pełny rok objęty unieważnieniem paszportu.

2. Wysokość opłaty podlegającej zwrotowi organ paszportowy ustala w drodze decyzji administracyjnej wydawanej z urzędu, przyjmując za każdy pełny rok:

1) jedną dziesiątą — w przypadku unieważnienia paszportu z terminem ważności 10 lat,

2) jedną piątą — w przypadku unieważnienia paszportu z terminem ważności 5 lat,

3) jedną drugą — w przypadku unieważnienia paszportu z terminem ważności 2 lat

— części opłaty obowiązującej w dniu wydania decyzji w tej sprawie.

3. Wysokość opłaty podlegającej zwrotowi może być ustalona również w decyzji o unieważnieniu paszportu.

Art. 41. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych jest organem właściwym w sprawach zapewnienia książeczek dokumentów paszportowych, sporządzania paszportów oraz na wniosek ministra właściwego do spraw zagranicznych, sporządzania paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

2. Konsul i wojewoda są organami właściwymi w sprawach sporządzania paszportów tymczasowych.

3. Koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych przez organy paszportowe są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw wewnętrznych oraz wojewodowie, każdy w zakresie swojego działania.

4. Koszty związane z wydawaniem dokumentów paszportowych przez konsulów oraz paszportów dyplomatycznych i paszportów służbowych Ministerstwa Spraw Zagranicznych są finansowane z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zagranicznych.”;

21) art. 43 otrzymuje brzmienie:

„Art. 43. 1. Paszporty i paszporty tymczasowe w Rzeczypospolitej Polskiej wydaje, odmawia ich wydania i unieważnia wojewoda właściwy ze względu na miejsce stałego pobytu osoby ubiega-

jącej się o dokument paszportowy, a w razie braku takiego miejsca — według ostatniego miejsca stałego pobytu tej osoby, a za granicą — konsul.

2. Osobom zamieszkującym w Rzeczypospolitej Polskiej, wobec których nie można ustalić właściwości miejscowej, o której mowa w ust. 1, paszporty i paszporty tymczasowe wydaje, odmawia ich wydania i unieważnia wojewoda właściwy ze względu na miejsce pobytu tej osoby.

3. Paszport tymczasowy, o którym mowa w art. 23 ust. 1 pkt 3, wydaje w Rzeczypospolitej Polskiej wojewoda, a za granicą konsul — właściwi dla miejsca czasowego pobytu tej osoby.”;

22) w art. 44 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W uzasadnionych przypadkach, gdy przemawia za tym ważny interes państwa, paszport może wydać minister właściwy do spraw wewnętrznych.”;

23) w art. 45 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W uzasadnionych przypadkach, na polecenie ministra właściwego do spraw zagranicznych, złożenie wniosku o wydanie paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych, odbiór paszportu dyplomatycznego lub paszportu służbowego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz dokonanie dodatkowego wpisu w paszporcie dyplomatycznym w zakresie, o którym mowa w art. 25, może nastąpić w urzędzie konsularnym.”;

24) art. 48 otrzymuje brzmienie:

„Art. 48. Organy paszportowe przetwarzają dane gromadzone w prowadzonych ewidencjach paszportowych i centralnej ewidencji bez zawiadamiania osób, których te dane dotyczą, jeżeli służą one do realizacji zadań określonych ustawą.”;

25) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Art. 51. Centralna ewidencja stanowi zbiory danych zgromadzonych w ewidencjach paszportowych. Do centralnej ewidencji wpisuje się również informacje o utraczonych niespersonalizowanych książeczkach paszportowych oraz o dokumentach paszportowych utraconych przed odbiorem przez obywatela polskiego, wyszczególniając serie i numery książeczek i dokumentów paszportowych.”;

26) art. 54 otrzymuje brzmienie:

„Art. 54. 1. Minister właściwy do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, sposób:

1) prowadzenia ewidencji paszportowych oraz centralnej ewidencji;

2) przetwarzania danych i informacji zgromadzonych w tych ewidencjach;

- 3) przekazywania danych i informacji z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji;
 - 4) udostępniania danych i informacji z centralnej ewidencji.
2. Rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, powinno w szczególności uwzględniać:
- 1) terminy przekazywania danych i informacji z ewidencji paszportowych do centralnej ewidencji;
 - 2) możliwość udostępniania — w szczególnie uzasadnionych przypadkach — danych i informacji z centralnej ewidencji w formie pisemnej;
 - 3) bezpieczeństwo przetwarzania i udostępniania danych i informacji.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (Dz. U. Nr 225, poz. 1635, z późn. zm.¹⁾) w załączniku do ustawy w części II w ust. 1 w kolumnie IV dodaje się pkt 3:

„3) odpisy zupełne wydawane w sprawach dokumentów paszportowych”.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 64, poz. 427, Nr 124, poz. 859, Nr 127, poz. 880 i Nr 128, poz. 883 oraz z 2008 r. Nr 44, poz. 262 i Nr 63, poz. 394.

Art. 3. Paspordy wydane przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy małoletnim, którzy nie ukończyli 5 lat, zachowują ważność do czasu upływu terminów w nich określonych.

Art. 4. 1. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 ust. 1, art. 20 ust. 2 i art. 31 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 11 ust. 1, art. 20 ust. 2 i art. 31 ust. 2 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 54 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 54 ustawy, o której mowa w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, jednak nie dłużej niż do dnia 28 czerwca 2009 r.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 7 w zakresie dotyczącym art. 18 ust. 4, który wchodzi w życie z dniem 29 czerwca 2009 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*